SKB

horizonte UNIA

2 **Sprovođenje ugovora**
Kontrolni sistem u građevinarstvu

3 **Novoizabrani Parlament**
Bolja zastupljenost demokratije

4 **Na razgovoru za posao**
Sigurnost podataka

Broj 7 | decembar 2019 | Srpski / Hrvatski / Bosanski
Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Uspostavljanje sporazuma sa nekim zemljama

Promjena dozvole L u C dozvolu

Pooštreni kriterijumi za stalnu boravišnu dozvolu tkzv. vizu C (Fotograf Matthias Luggen)

Portugalac Adão Costa posjeduje dozvolu L za kratkotrajni boravak još od 2005. godine. 2018 rečeno mu je da ima pravo na trajnu dozvolu boravka C. Podnio je zahtjev i nakon dvije godine dobio C dozvolu. Nakon 14 godina boravka u Švajcarskoj Costa je konačno dobio određeni stepen sigurnosti u Švajcarskoj

Marília Mendes

Građevinski radnik Adão Costa (57 godina) nije mogao da vjeruje šta mu je Unija sekretarica saopštila, da ima pravo na stalnu dozvolu boravka C. Pitao je sebe kako je to uopšte moguće jer do sad nije mogao ostvaritiu pravo na B dozvolu jer je uvijek imao ograničene ugovore za posao koji su bili kraći od 365 dana. Unija sekretarica mu je objasnila da je moguće dobiti C dozvolu jer izmedju Švajcarske i portugalije postoji sporazum.

Dug Proces

Proces je trajao dvije godine i Costa nije mogao da vjeruje svojim očima kad je konačno dobio dozvolu C. Ispričao je kako se osjećao tog momenta, «Bio sam presrećan. Jedan veliki teret je pao sa mene osjećam se da sam ravnopravan sa drugim gradjanima. Ja imam kolega u Švajcarskoj koji su kraće vrijeme nego ja a posjeduju B ili čak C dozvolu boravka . Zbog čega to nije u našem kantonu moguće?»

Život sa L dozvolom

Život sa L dozvolom znači nekoliko puta u toku godine produženje dokumenta a to znači i plaćanje, nemate pristup kreditu, a ako ostanete bez posla duže čekanje na dnevnice od osiguranja za nezaposlena lica. To isto znači da su porez i osiguranja znatno skuplji čak i tablice za auto dobiješ na odredjeno vrijeme. A osim toga uvijek te prati osjećaj nesigurnosti boravka. Sa dozvolom boravka C može se život organizovati i isplanirati za narednih 5 godiuna, sa L dozvolom može se planirati od mjeseca do mjeseca, kaže Njegov kolega Dinis.

Život u Švajcarskoj je težak

Život je ovde težak, složila su se oba radnika , «Od rada sa lopatom do zidara i šalovanja , radi se sve ono što je nužno. Rad je naporan. Nekad se mora podnijeti posao i po kiši vlazi snijegu itd. Ali još teže je biti sam. Costova supruga i djeca su u Portugalu. Kad se kćerka rodila on je već bio u Njemačkoj. Plate u Portugalu su bile preniske. Sad sin star 29 godina i inženjer elektrotehnike, a kćerka (20) pri kraju svog školovanja za fizioterapeuta. Zahvaljujući radu u Švajcarskoj uspio sam dati djeci diplome u ruke. Oni su najvažnije nešto u životu i sve bez djece nebi imalo smisla. To smo morali da izdržimo i ja i moja supruga, svaki dan smo se čuli telefonski i išli smo zajedno na odmor, ali vrijeme koje nismo proveli zajedno ne može ništa nadoknaditi», rekao je Costa.

Izgubljeno vrijeme nadoknaditi

Costa dolazi iz veoma siromašne porodice, on je jedno od jedanestoro djece. Kao dijete išao je bosonog u školu. Ali sad je to sve prevazišao kaže, «Nemam ništa ali u poredjenju sa mojim djetinjstvom osjećam se kao veoma bogat čovjek». Za par godina Costa može profitirati od mogućnosti prijevremenog penzionisanja u gradjevinarstvu. «Želim da sa mojom suprugom napravim put oko svijeta, izgubljeno vrijeme ne mogu vratiti ali ipak želim nešto da nadoknadim.»

Dozvola boravka C

Trajna dozvola C je regulisana Zakonom o strancima i integracionim zakonom i garantuje neograničeno pravo boravka u Švajcarskoj. Na osnovu sporazuma koje je Švajcarska sklopila sa Belgijom, Nemačkom, Danskom, Francuskom, Grčkom, Italijom i Lihtenštajnom, Holandijom, Austrijom, Portugalom i Španijom, gradjani tih zemalja imaju pravo na dozvolu C nakon pet godina nepkredinog boravka u Švajcarskoj. U vezi s tim se morate obratiti Kantonalnim vlastima i postaviti zahtjev. Pri tome ne smijete imati dugove niti da ste ubilježeni u kazneni registar, i isto tako ne treba da ste korisnik socijalne pomoći.

Mattia Lento

Editorial

Pad Portugalca koji se morao boriti za C dozvolu, a koji je na kraju dobio pravo na nju od Kantonalnog savjeta i Državnog sekretarijata za migracije (članak pored), kao i odluka Ženeve da prizna Uber kao poslodavca (s. 2) pokazuju da se borba za prava radnika isplati. Ako se hrana ili drugi proizvodi naručuju putem aplikacije i dostavljaju na kućnu adresu, riječ je o modernim tehnologijama. Ali riječ je i o ljudskoj radnoj snazi. To su ljudi koji vrše usluge taksi prevoza, čišćenja ili dostave, često migranti i migrantkinje. Koncerni poput Ubera zarađuju novac time što ovi ljudi rade u prekarnim, loše plaćenim i nesigurnim radnim uslovima. Ovaj poslovni model dijeli društvo i stvara prekarnu klasu uslužnih djelatnosti.

Suva, sudovi i mnoge službe već su u više navrata utvrdili da Uber i druge platforme suštinski imaju svoje zaposlene. Oni bi zbog toga trebalo da budu osigurani u slučaju nesreće, a i da imaju odgovarajuću socijalnu zaštitu. Imaju pravo na plaćeni odmor i praznike, a platforme moraju da im uplaćuju doprinose. Procjenjuje se da je Uber svoje vozače dosad oštetio za trocifren broj miliona. Takve platforme svojom ilegalnom konkurentskom prednošću nanose štetu poštenim preduzećima. Platforme su preduzeća kao i sva druga i trebalo bi da poštuju radno pravo i socijalno zakonodavstvo. Tehnologije 21. veka, a uslovi rada iz 19. ne idu zajedno. Podjednako je važno i da zaposleni imaju siguran boravak.

Unija se zalaže za prava svih radnika. Pozitivne odluke u dosadašnjim slučajevima osnažuju nas u ovoj borbi.

Beat Baumann, ekonomista Unije

Kratke vijesti

Izložba: Comensolis Solidarnost sa sindikatima

Od 19. Septembra 2019 do 22. Februar 2020 u Cirihu će se održati izložba molera iz Tičina Mario Comensoli o sindikatima. Comensoli je bio moler obuzet sa pogledom u realnost. Radnici su jedna od omiljenih tema na njegovim slikama. Posebno reprezentovanje radnika migranata- veličanstvene figure, pune čovječnosti i pod uticajem plave boje – različkuju njegopva najpoznatija djela. Izložba u Cirihui prikazuje novo područje rada Comensolisa: Naslovne strane novina plakati i posteri sindikata. On je naprimjer dizajnirao poster sporazuma o spajanju između sindikata, GBH i GTCP od 5. septembra 1992, koji je imao za rezultat osnivanja sindikata za industriju i građevinarstvo (GBI). U 2004 godini se od tih sindikata osnovala današnji sindikat Unia.

Film od Ken Loach

Ženevska odluka o Uberu (pogledaj i naredni članak) dolazi u trenutku kada se prikazuje novi film Kena Loacha, «Izvini što smo propustili», i prikazuje se u mnogim kinima Švajcarske. Film prikazuje priču o Ricky koji je od 2008 zajedno sa svojom suprugom zapao u veoma tešku privrednu situaciju. U nekom trenutku se suočava sa mogućnošću da se osamostali, bar na papiru, i obavi neke isporuke kući za kompaniju. Posao je teži od očekivanog, a željena nezavisnost je zapravo samo sredstvo prenošenja preduzetničkog rizika na radnike. Ricky će konačno shvatiti da je svijet neregulisanih platformi samo sredstvo za maksimiranje profita na štetu radne snage.

Novi skandal sa damping paltama u istočnoj Švajcarskoj

Poznati špekulant nekretninama iz istočne Švajcarske Daniel Bächtold ponovo je zloupotrbio prava zaposlenih. Tako se još jednom dokazuje, da treba više kontrole i zaštite radničkih prava. Kod Unije u St. Gallen je zadnjih mjeseci prijavljeno nekoliko slučajeva od strane bivših radnika SRI gradjevinskog sektora o kršenju prava radnika: Veliki prigovori su na momentalne otkaze, kao i zbog neplaćene plate, damping plata, podsticanje na ilegalne radnje laži i lažna obećanja.

Feldschlösschen ponovo podiže plate

Sindikat Unia i personalna komisija su bili saglasni na godišnjim pregovorima za platu. Početkom 2020, Feldschlösschen će povećati platu za 0,75 procenata. Nominalno povećanje plata slijedi i biće individualno prilagođeno. Minimalna plata se povećava za 100 franaka. Majčinsko odsustvo će nakon tri godine zaposlenja da se produži za dvije nedjelje. Za penzionkasu će od 1. Januara 2020 iznosi za štednju da se uvećaju za 10 procenata. Povećanje preduzeće sprovodi u skladu sa opštom raspodjelom tako da preduzeće snosi 60 procenata koštanja.

Informacioni sistem za kontrolu sprovođenja GAV-a

Uspješna izrada kontrolnog sistema za građevinu

Prije šest mjeseci stavljen je u funkciju Informacioni sistem Allianz Bau (ISAB), sada može da ga koristi već preko 10 000 firmi koje potpadaju pod kolektivni ugovor (GAV). ISAB je rezultat rada organizacija poslodavaca i zaposlenih u građevinarstvu, koje su zajedno osnovale ovo paritetno udruženje.

Dara Filipovic

Informacioni sistem Allianz Bau (ISAB) poboljšava i modernizuje sprovođenje kolektivnih ugovora u cijeloj građevinskoj branši. Krajem avgusta 2019. drvogradnja je bila prvi ogranak ove branše prisutan na ISAB-u. Time je još oko 1200 preduzeća moglo da koristi ISAB module. Ukupno se na ISAB-u trenutno nalaze podaci preko 10 000 firmi koje potpadaju pod GAV. Slijedi oko 150 paritetskih komisija iz oblasti građevine koje će u nadolazećim nedjeljama i mjesecima sukcesivno dostavljati svoje kontrolne informacije.

ISAB kartice pojednostavljuju kontrole gradilišta

Od početka funkcionisanja ISAB-a u martu 2019. firme su već poručile preko 2500 kartica za svoje zaposlene. Ove lične iskaznice za gradilišta naišle su na veoma pozitivan prijem kod zaposlenih. ISAB kartica pojednostavljuje kontrolu na gradilištu. Odštampani QR kod kontroloru omogućava uvid u pripadnost radnika nekom preduzeću, kao i u to koliko preduzeće posluje u skladu sa GAV-om.

Provjerava se povezanost sa AHV fondom za obeštećenje

Da bi preduzeće koje potpada pod GAV moglo da naruči ISAB karticu, potrebno je da ispunjava odrijeđene preduslove: tako na primjer ne smiju postojati povrede ugovora sa otvorenim potraživanjima iz neke od prethodnih kontrola. Uz to je obavezujuće da nadležna Paritetska komisija neke branše ili regije ovoj firmi eksplicitno dodijeli dozvolu za izdavanje legitimacija. Da bi se podržala borba protiv rada na crno socijalni partneri su odlučili i da ISAB od 01.01.2020. prije izdavanja ISAB kartica provjeri da li je firma priključena AHV fondu za obeštećenje.

Jednostavnija kontrola na gradilištima u interesu svih

Unijina pobjeda: Uber posluje nelegalano!

Američki gigant mora plaćati doprinose u Ženevi

Nakon godina sindikalnog pritiska kanton Ženeva je odlučio da zabrani Uber dok firma svojim zaposlenima ne počne redovno da uplaćuje doprinose. Ovo je pobjeda za Uniju. Ali nije dovoljno: i drugi kantoni moraju da reaguju kako bi se zaštitili radnici.

Mattia Lento, area Nr.17, 8. novembar 2019. (prilagođeno)

Sindikati su već dugo vršili pritisak da se Uber kategoriše kao poslodavac i time preuzme odgovornost prema svojim zaposlenima. Sada je kanton Ženeva prihvatio zahtjeve sindikata.

Ponovno uspostavljanje legalnosti

Umberto Bandiera, sindikalni sekretar Unije u Ženevi već godinama se bavi digitalizacijom radnog tržišta. Veoma je zadovoljan, ali istovremeno želi i ukazati na to da «ova odluka kantona nije ništa neuobičajeno, već jednostavno ide u smjeru ponovnog uspostavljanje legalnosti. Već godinama preduzeća poput Ubera posluju, a da nadležni ne zaustavljaju njihovu zloupotrebu i samovolju.»

Ucjena

U slučaju Ženeve će Uber uložiti žalbu i tako moći da posluje sve do konačne presude kantonalnog suda. U međuvremenu američki gigant pokušava da uz pomoć FDP-a izvrši pritisak time što prijeti da napusti Švajcarsku: «Uber želi da nas ubijedi da ga saradnici podržavaju, a u stvarnosti igra na kartu ucjene.» Po mišljanje Bandiere «stojimo pred radikalnom promjenom privrede koju diktira tehnologija. Inovacija je u osnovi svega, ali to ne smije da dovede do toga da giganti diktiraju pravila. Uvjerljivost države, socijalna održivost i osnove naše demokratije time se stavljaju na kocku.»

Ženeva kao primjer drugima

Do sada su kantoni odbijali da se bave Uberom. Posljedica ovoga je bila da je Uber suštinski radom na crno zaposlenima izbio milione iz džepa. Sada Ženeva daje primjer drugima i Uber konačno stavlja u okvire Zakona o radu. Unija zahtijeva da se i ostali kantoni priključe i obavežu Uber da svojim vozačima zaposle u regularan radni odnos, kao i da im uplaćuju socijalne doprinose.

Uber sebi u džepove milione a na štetu zaposlenih. Zaustavimo potlačenost radnika!

Novi parlament: zeleniji, ženskiji – i ljevičarskiji

Novi parlament: zeleniji, ženskiji – i ljevičarskiji

Nacionalni izbori donijeli su tektonske potrese za političku situaciju u Švajcarskoj. Analiza iz perspektive sindikata.

Clemens Studer Work

Novo Savezno vijeće je mlađe, ženskije, zelenije i ljevičarskije. Udio žena porastao je sa 32 na 42%. Uz to su Zeleni dobili 17 mjesta, što je u najbukvalnijem smislu istorijski događaj, SP je izgubila 4 mjesta. Zeleni liberali osvojili su 9 mjesta, prije svega na račun FDP-a i BDP-a. CVP je izgubila 2 mjesta i sada se u Saveznom vijeću nalazi iza Zelenih. Međutim, najviše gube SVP i FDP, ukupno 16 mjesta, a time i dosadašnju apsolutnu većinu.

POZITIVNI BILANS: iz sindikalne perspektive zelena mjesta i više su nego dovoljna nadoknada za gubitke SP-a. (Foto: Keystone)

Gubitnička desnica
Prije četiri godine srednja i krajnja desnica bile su najveći pobjednici izbora. SVP i FDP su u Saveznom vijeću imale apsolunu većinu. Dominirale su radom parlamenta. Ljevica je uglavnom ostajala samo pokušaj da se spriječi najgore. Time su sad barem prošli ekološki i društveno-politički problemi.

Ljevica je jača
Uprkos politički i lično gorkom izostanku ponovnog izbora Unijinog šefa industrije Corradoa Pardinija, šanse za politiku koja se tiče plata daleko su veće nego u protekle četuru godine. Naime, realnu politiku ne određuju samo veliki igrači raznih frakcija, već i to kako su oni iskombinovani. I tu se pokazuje da iz sindikalne perspektive veliki broj mjesta za Zelene itekako može da nadoknadi nekoliko gubitaka SP-a.

Savjet kantona znatno ženskiji
I Savjet kantona ima tendenciju da postaje ljevičarskiji i ženskiji. U tri kantona tek slijede odluke: Aargau, Basel-Landschaft i Schwyz. Ipak, svakako je bilo i iznenađenja. Tako je aktuelna predsjednica Saveznog vijeća Marina Carobbio izabrana od strane SP-a kao prva poslanica u Tessinu. Prve poslanice dolaze i iz kantona Fribourg, Wallis, Uri i Basel-Lanschaft (bira se između dve kandidatkinje). Već sada je jasno: biće zastupljeno duplo više žena nego u prethodnoj legislaturi – takođe zahvaljujući štrajku žena koji se snažno založio za izbor žena.

Sindikalni projekat obrazovanja «Integresso: fit za posao!»

Obrazovanje za migrante u ugostiteljstvu

Radiš u ugostiteljstvu u kantonu Bern i želiš da napreduješ u životu i na radnom mjestu?

Obrazovni projekat Integresso zaposlenima koji za maternji imaju neki strani jezik nudi «stručno lociranje» i poboljšava pristup stručnom obrazovanju i usavršavanju, a time i šanse na radnom tržištu.

Obrazovni program predviđa:
- «stručno lociranje». Ovo podrazumijeva iscrpno sumiranje dosadašnjih iskustava i kompetencija učesnika iz svih sfera života, kao i izradu individualizovanog plana akcije, odnosno daljeg usavršavanja (oko 15 časova)
- orijentacija i profesionalno savjetovanje od strane stručnih savjetnika i savjetnica za karijeru i posao (20 časova)
- nadoknađivanje osnovnih kompetencija u sljedećim oblastima (po potrebi):
- čitanje, pisanje i usmeno izražavanje
- osnovno poznavanje matematike
- korišćenje informacionih i komunikacionih tehnologija
- individualni i trajni koučing (10 časova)

Početak kursa i cijena
Kursevi kreću kad god postoji dovoljno polaznika. Polaznici za kompletan kurs plaćaju 250 franaka. Članovi i članice Unije plaćaju samo 100 franaka.

Zainteresovan/a? Onda kontaktiraj:
ECAP Bern, Jadranka Soldo, tel. 031 381 81 33, jsoldo@ecap.ch
Unija Bern, Muriel Zürcher, tel. 031 385 22 22, bern@unia.ch
www.integresso.ch

Obrazovanje migranata olakšava pristup tržištu rada

Intervju

«Women want more» (Žene žele više), naslov je nove Unijine kampanje. Horizonte je o tome razgovarao sa Virginie Pilault, PR-om Unije.

Virginie, zbog čega baš naziv kampanje «Women want more»?
Žene su 14. juna jasno rekle: žele poštovanje, vrijeme, novac! «Women Want More» je logičan nastavak: želimo više! Više vremena, više novca i više poštovanja! Iako je osnova ravnopravnosti od 1981. u srži ustava, a ljetos je pola miliona ljudi izašlo na ulice zahtijevajući ravnopravnost, žene i dalje zarađuju 20% manje od muškaraca. Kao i prije, one rade većinu poslova u domaćinstvu i zbog toga nemaju vremena da se profesionalno usavršavaju i razvijaju. Uz to su još uvijek i žrtve seksizma i raznih oblika diskriminacije na radnom mjestu.

Da li su ovom kampanjom obuhvaćene i migrantkinje?
Naravno. Migrantkinje su te koje niske plate najviše pogađaju, i to na dva načina. S jedne strane one su individualno diskriminisane. S druge strane pretežno rade u sektorima u kojima dominiraju žene, a u kojima su plate strukturno najniže! Zbog toga je neopisivo važno da se borimo za poštovanje prava migrantkinja, kao i svih radnica.

Koji su Unijini predlozi protiv opšte diskriminacije žena u poslovnoj sferi?
Činjenica je da su žene i dalje žrtve diskriminacije u poslovnoj sferi. Ovo može doći do izražaja kada je riječ o plati, pristupu obrazovanju, ali i o uznemiravanju, seksističkom ponašanju, kao i o svim drugim vrstama zloupotrebe.

S ovim na umu Unija između ostalog predlaže nula tolerancije seksizma, osam mjeseci porodiljskog za očeve, jasnu povišicu niskih plata u tzv. ženskim branšama (njega, maloprodaja, čišćenje, industrija satova, ugostiteljstvo, frizer), prikladne AHV penzije koje bi pokrile sve ostale osnovne potrebe bez pomjeranja granice za penziju, kraće radno vrijeme, ukidanje rada na poziv, dovoljno odmora da bi se pomagali članovi porodice, ili javno finansirani boravci za djecu i jaslice.

Zašto se kampanja «Women want more» održava baš sada?
S obzirom na razliku između plata od 20%, žene od 21. oktobra rade za džabe. Ovog dana smo u okviru kampanje «Women Want More» na više mjesta širom Švajcarske podigli „socijalni bedem". Prolaznici su bili pozvani da na njemu ostave poruke. Mnogi ljudi su na taj način iskazali svoje nezadovoljstvo ovom nepravdom. Zbog toga smo ovu kampanju počeli na jesen ove godine. Postoji i mogućnost da ispratimo i štrajk žena. Ostajemo aktivni. Borba za prava žena se nastavlja!

Ima li Unija konkretne neposredne zahtjeve?
Tokom pregovora o platama ove jeseni Unija za svaku ženu zahtijeva najmanje 50 franaka više, i to uz dvoprocentnu povišicu plata za sve. U preduzećima koja isplaćuju posebno niske plate, zahtijevamo i više. Osim toga zahtijevamo sistematske kontrole plata u svim preduzećima i djelotvorne mjere za uklanjanje diskriminacije platom.

Kako mogu da podržim ovu kampanju?
Kampanja se prije svega dešava na internetu i društvenim mrežama. Možeš da pogledaš videe kampanje i podijeliš ih na društvenim mrežama. **vwww.unia.ch/fr/campagnes/women-want-more**

Veoma je važno da se raširе informacije o skandaloznim nejednakostima, učestvuje u akcijama i da se kolege i koleginice takođe motivišu na to. Tako možemo zajedno da se borimo protiv diskriminacije i da se bolje odbranimo kada nastupe problemi.

Marília Mendes

Pitanja & odgovori

Nadziranje: kamere u prostoriji za pauze?

Radim kao prodavačica na jednoh pumpi. Nedavno mi je koleginica u povjerenju rekla da su točilice, prodavnica, ali i naša prostorija za pauze pod video nadzorom. Naš šef u svakom trenutku može vidjeti šta se tamo dešava. Od tada se osjećam veoma neugodno. Posebno kad je vrijeme loše i tokom pauza moram koristiti prostoriju za odmor. Da li moj šef to uopšte smije?

REGULA DICK: Ne. Na pumpi, a i u prodavnici, doduše može biti potrebno nadzirati određene prostorije iz bezbjednosnih razloga ili radi zaštite od krađe. Međutim, sveobuhvatni nadzor koji Vi opisujete nije primjeren. To posebno važi za nadzor prostorija za pauze. Uz to je Vaš nadrijeđeni morao da Vas informiše o tom video nadzoru. Zahtijevajte od šefa da nadzor ograniči samo na zaštitu od krađe i apsolutno neophodne bezbjednosne mjere.

Work, 1.11.2019

Razgovor za posao: smijem li lagati o planiranju porodice?

Imam 25 godina i nedavno sam se prijavila da radim u hotelu kao kuvarica. Razgovor je protekao veoma dobro. Malo pred sam kraj me je buduća nadrijeđena pitala šta planiram po pitanju porodice. Moja prethodnica je zatrudnela poslije jedne godine. To me potpuno zbunilo i nisam znala šta da joj odgovorim. Prije nekoliko mjeseci sam se udala i naravno želimo djecu. Ali ja svakako želim da nastavim da radim nakon porodiljskog. Bilo mi je jasno da neću dobiti posao ako to kažem. Zato sam rekla da moj muž i ja još uvijek ne planiramo djecu. Rizikujem li da dobijem otkaz ako sada uprkos tome zatrudnim već u narednih par mjeseci?

REGULA DICK: Ne. Pitanje o planiranju porodice nema ništa sa Vašim poslovnim sposobnostima. Zbog toga je ovo pitanje nedopustivo i zbog toga smijete da slažete. Ako Vam šefica zbog toga da otkaz, on će biti protivpravni, pa ćete zbog toga imati pravo na odštetu.

Work, 1.11.2019

Njega: nakon noćnog dežurstva direktno u dnevnu smjenu?

Radim kao njegovatelj u jednom privatnom staračkom domu. Dosad je bio slučaj da ukoliko poslije regularnog rada radimo i dežurstvo, sljedeći dan imamo slobodno. U obavezi smo da tokom dežurstva budemo u domu jer često moramo intervenisati noću. Međutim, sada radimo od 13–23h, zatim smo dežurni do 7 ujutru, a zatim moramo da ostanemo i radimo još do 13h. Da li je ovo dozvoljeno?

IGOR ZORIC: Ne. Vas mogu doduše pored normalnog radnog vremena da pozovu na dežurstvo, i to onda, kada morate biti pripravni za razne poslove, otklanjanje smetnji ili pomoć u hitnim situacijama. Samo tada dežurstvo mora da se obračuna kao radno vrijeme u svom punom obimu. Ovo važi i kada za vrijeme dežurstva ne morate da radite. Nakon ovoga imate pravo na 11 sati pauze, prije nego što budete morali da ponovo radite.

Work, 15.11.2019

NOĆNA SMJENA: dežurstvo u preduzeću se u potpunosti vodi kao radno vrijeme. (Foto: ISTOCK)

Socijalna osiguranja 2020

Koje promjene nas čekaju

U Novoj godini nastupa novi Savezni zakon u vezi socijalnih osiguranja. Koje promjene nam zapravo donosi taj zakon moći ćete da pročitate u prvom broju Horizonte novina u 2020.

Dara Filipovic

Prvi stub osiguranja

- Način finansiranja starosnog osiguranja i povećanje doprinosa za starosno osiguranje
- Drugi stub osiguranja tkzv. Penzionkasa; i tu slijede promjene, minimalna stopa ostaje nepromijenjena i postoji velika vjerovatnoća da će se invalidska penzija iz ovog osiguranja i penzija za udovice po prvi put prilagoditi poskupljenju.

Zdravstveno osiguranje- slijede promjene u pogledu pružanja usluga

Takođe slijede promjene kod obaveznog zdravstvenog osiguranja , te će lansiranjem raznih projekata u oblasti zdravstva biti pomak i za štednju u toj oblasti. Osiguranje za nezaposlenost se bavi poboljšanjem svojih usluga te će naredne godine i tu nastupiti promjene. Akcenat se daje na starije nezaposlene i lansiranje projekata kako bi oni mogli brže i jednostavnije pronaći svoj put.

Detaljnije o promjenama u oblasti socijalnih osiguranja u narednom broju Horizonte novina.

Poštovani čitaoci i čitateljke Horizonte novina

Ovo je poslednje izdanje Horizonte novina u ovoj godini. Otvoreni smo i stojimo Vam na raspolaganju za Vaša pitanja, primjedbe, pohvale, kritike, prijedloge, zapažanja i Vašu povratnu informaciju u vezi naših novina.

Vama i Vašoj porodici želimo da predstojeće praznike provedete u zdravlju i radosti sa svojim najdražima da Vam 2020. bude uspješnija od prethodne i da Vam donese sve što Vam je potrebno i što Vas čini srećnima.

Vaš tim Horizonte novina i redaktor za našu govornu grupu Darinka Filipović

E-Mail: darinka.filipovic@unia.ch

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | **Herausgeber** Verlagsgesellschaft work AG, Zürich | **Chefredaktion:** Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne | **Chefredaktion:** Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano | **Chefredaktion:** Gianfranco Helbling | **Redaktionskommission** O. Osmani, E. Sariaslan, D. Filipovic, M. Martín, M. Mendes | **Sprachverantwortlich** Darinka Filipović | **Layout** I. Schmieder, Unia | **Druck** NZZ Media Services AG, Tagblatt Print | **Adresse** Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, darinka.filipovic@unia.ch
www.unia.ch

UNIA